

Literatuur over boerderijen

(Boerderijenstichting Zuid-Holland, maart 2011, niet/nooit volledig)

- J. le Francq van Berkhey, *De natuurlijke historie van Holland*, Leiden 1811 (herdruk 1975)
- R.C. Hekker, De boerderijtypen in Zuid-Holland. In: *Holland*. - jrg. 18 (1986) nr. 3, p. 158-180
- C.S.T.J. Huijts e.a., *Boerderijen in Zuid-Holland: aquarellen van J. Verheul Dzn.*, Arnhem/Zutphen 1989
- Hoogendoorn, Harm, *De kleine geschiedenis van het Groene Hart, Boerenbedrijvigheid, deel 4*, Zwolle, 2009
- Hoogendoorn, Harm, en Lyanne de Laat, *Boerderijen verhalen. Een handleiding voor zelfstandig boerderijonderzoek in Zuid-Holland*, Delft 2005
- E.L. van Olst, *Landelijke bouwkunst Zuid-Holland*, Arnhem 1994
- Landschapsbeheer Zuid-Holland, *Het erfgoed van het boerenerf in het Zuid-Hollandse strandwallengebied en: Het erfgoed van het boerenerf in het Zuid-Hollandse veenweidegebied*, Gouda 2003
- Monumentenwacht Erfgoedhuis Zuid-Holland, *Onderhoudswijzer voor de Boerderij*, Leiden 2003
- Stichting Dorp, Stad en Land, *Verslag symposium Ruimtelijke kwaliteit Zuid-Hollandse boerderijen*, Rotterdam 2003

Alblasserwaard en Vijfheerenlanden

- Boerderijenstichting Zuid-Holland, *verlichte boerderijenroute Alblasserwaard*, Delft 2007
- P. Verhagen, *De stem van het water: schuilplaatsen tegen de vloed in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden*, Molenaarsgraaf 1987
- R. Brouns en F. Ruiter, *Boerderijen langs de Giessen: De ontwikkeling van boerderijen in de Alblasserwaard*, Delft 1987
- C.L. van Groningen, *De Vijfheerenlanden met Asperen, Heukelum en Spijk: de Nederlandse monumenten van geschiedenis en kunst*, 's-Gravenhage 1989
- P. Verhagen, *De pronk van huis, schuur en erf in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden*, Molenaarsgraaf 1990
- C.L. van Groningen, *De Alblasserwaard: de Nederlandse monumenten van geschiedenis en kunst*, Zwolle/Zeist 1992
- Piet den Hertog, *Van oud naar behoud: handboek boerderijherstel: suggesties, spelregels en subsidies*, Kinderdijk 2000
- P. Verhagen, *Oude boerenerven van de Alblasserwaard, de Vijfheerenlanden en omstreken*, Molenaarsgraaf 2002
- Stichting Boerderij & Erf Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, *Boerderijen bekijken*, 6 cultuurhistorische fietsroutes langs boerderijen in Alblasserwaard en Vijfheerenlanden
- Stichting Boerderij & Erf Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, *Boerderij-special* naar aanleiding van de regionale verkiezing 'Boerderij van het Jaar' in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden 2003
- J. Karelse-De Jong, *Het boerenerf in het zuiden van het Groene Hart*, Stichting Boerderij & Erf Alblasserwaard-Vijfheerenlanden 2003
- H. de Kok, *Boer en boerderij, over de ontwikkeling van de landbouw in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden tot aan 1950 in relatie tot de boerderijen*, december 2003
- Anneke van Driel, *Een huis met geschiedenis. Familiekroniek*, Hoornaar 2002
- I. de Visser, *Kleur op boerderijen in het Groene Hart*, Kinderdijk 2005

Midden-Delfland

- Boerderijenstichting Zuid-Holland, *verlichte boerderijenroute Midden-Delfland*, Delft 2008
- C.S.T.J. Huijts, *De ontwikkeling van de Middendelflandse boerderij: een onderzoek in het kader van de reconstructie van Midden-Delfland*, Maasland 1984
- F.W. van Ooststroom, *Boerenerven in Midden-Delfland: een blik in het verleden*, Maasland 1989
- F.W. van Ooststroom, *Boerderijen & erven*, Midden-Delfkrant, 27e jaargang, nr. 3, Maasland september 2003
- Cultuurhistorisch Bulletin Delft, *Delft*, een uitgave gewijd aan de historische boerderijen in en rond Delft, Delft, 3e kwartaal 2003
- Comité Open Monumentendag 2003, *De boer op buitenleven en binnenstad*, Schiedam 2003

- Historische Vereniging Vlaardingen, *Tijdschrift 89*, met extra aandacht voor boerderijen, Vlaardingen september 2003
- Stichting Publicatiefonds De Lier, *Een boerenstand die verdween, boerderijen in en rond De Lier*, 2004
- Historische werkgroep Oud-Wateringen & Kwintsheul, *Have en Goed, boerderijen en boerenleven in de twintigste eeuw van Wateringen en Kwintsheul*, 2004

Krimpenerwaard

- Boerderijenstichting Zuid-Holland, *1^e verlichte boerderijenroute in het Groene Hart, Haastrecht en Oudewater*, met boerderijbeschrijvingen, 2006
- Boerderijenstichting Zuid-Holland, *verlichte boerderijenroute Krimpenerwaard*, Delft 2007
- C.L. van Groningen, *De Krimpenerwaard: de Nederlandse monumenten van geschiedenis en kunst*, Zwolle/Zeist 1995
- J.G. Houdijk, *De boerderij in de Krimpenerwaard*, Krimpen a/d IJssel 2001
- Historische Vereniging Golderake, *'Boerderijen in Gouderak Toen en Nu'*, 2003
- Stichting Weidehof Krimpenerwaard e.a., *Overleven, Boerderij Fietsroute Krimpenerwaard*, Krimpen a/d IJssel, 2003
- Stichting Cultuur Historisch Overleg Krimpenerwaard, *Schatrijk Krimpenerwaard, verhalen uit de 20^e eeuw, <met audio cd>*, 2007
- F. van Wijnen en Theo Bakkers, *Vergezicht dichtbij*, Krimpenerwaard, 2003

Goeree-Overflakkee

- Boerderijenstichting Zuid-Holland, *verlichte boerderijenroute Goeree Overflakkee*, Delft 2007
- G. Hoek, *Oude boerderijen op Goeree-Overflakkee*. - In: *De Motte* - 1981-82, p. 57-83
- Paul Heerschap en Wilbur Hollaar, *Landleven op de Kop*, met een fietsroute.
- Gemeente Dirksland, *Om de boerderijen in de gemeente Dirksland* 2003
- Langs oude boerderijen in de gemeenten Dirksland, Middelharnis en Oostflakkee, t.g.v, OMD 2003, Middelharnis, 2003
- Sociëteit Rhetorica Sommelsdijk, *Met harte minnende, Veldnamen en boerderijen* (omgevings- en agrarische geschiedenis van Goeree Overflakkee) incl. kaarten, Sommelsdijk 2003

Hoeksche Waard

- A.P. van den Hoek, *Boerderijen en hun bewoners in de Grootte Waard, deel 1, 'Eiland van Dordrecht'*, 2006
- A.P. van den Hoek, *Boerderijen van Eiland van Dordrecht*, 2006
- A.P. van den Hoek, *Boerderijenboek over de Hoeksche Waard*, 2007
- Boerderijenstichting Zuid-Holland, *routeboekje verlichte boerderijenroute Hoeksche Waard*, Delft 2009
- Erfgoedhuis Zuid-Holland, *routeboekje verlichte boerderijenroute Cromstrijen*, Leiden 2004
- Stichting Streekmuseum Hoeksche Waard, *Hoeksche Waard van nu, een herinnering voor later*, Heinenoord 1993
- Dr. P.G. Perneel, *TIENGEMETEN, Herinneringen aan een bijzonder eiland*, Rotterdam 2002
- Oudheidkundige vereniging 'Het Land van Strijen', een boerderijuitgave, *De Heraut van Strijen*, jrg 15, nr 2, Strijen 2003
- Stichting Landelijk Erfgoed Hoeksche Waard, lesbrief: *Een boerderij bij jou in de buurt. Een verhaal over landschap en boerenbedrijf in de Hoeksche Waard*, Hoeksche Waard, 2004
- Westelijke Land- en Tuinbouw Organisatie afdeling 'De Hoeksche Waard'; A.P. van den Hoek, G.A. Mast, M. Verheul (+) en J. Zevenbergen, *Agrarische kwaliteit van de Hoeksche Waard*, 1998

Voorne-Putten

- P. Don, *Voorne-Putten: de Nederlandse monumenten van geschiedenis en kunst*, Zwolle/Zeist 1992

- Historische Vereniging Westelijk Voorne, werkgroep mondelinge geschiedenis, *Ons leven en werken in Westelijk Voorne 1900-1945*, publicatienr. 4, Oostvoorne 1995
- Jan Zeelenberg, *Boerderijen en hun bewoners van Voorne-Putten, Rozenburg en de Welplaat*, Oudendoorn 2001
- Historische Vereniging Westelijk Voorne, *Het Boerenleven in de polders van Westelijk Voorne tot 1950*, 2003

Overige regio's

- Boerderijstichting Zuid-Holland, *verlichte boerderijenroute Land van Wijk en Wouden*, Delft 2006
- Boerderijstichting Zuid-Holland, *verlichte boerderijenroute Nieuwkoop e.o.*, Delft 2007
- Boerderijstichting Zuid-Holland, *verlichte boerderijenroute Oude Rijn*, Delft 2009
- Boerderijstichting Zuid-Holland, *verlichte boerderijenroute Gouwe Wiericke*, Delft 2011
- Comité Open Monumentendag Leiden, *Stad en Land, Leiden en omstreken*, Leiden 2003
- Erfgoedhuis Zuid-Holland, *routeboekje verlichte boerderijenroute Berkel & Rodenrijs*, Leiden 2004
- Gemeente Zoeterwoude, *Fietsen door de geschiedenis*, 2003
- A.J.F. van der Hoeven, Historische Kring Benthuisen, *Het jaar rond in Agrarisch Benthuisen*, Benthuisen 1990
- Coby Hol, 'MJOCK', een fraai geïllustreerd boek voor kleuters, 2004
- Coby Hol, 'MJOCK', een lesbrieft bij het prentenboek over boerderij Noord Veur, 2005
- Jan van Gent, *In en om de boerderij van Zoeterwoude*, 2003
- Historische Vereniging Veur en Stompwijk, *Hoe genoeglijk rolt het boerenleven in Veur en Stompwijk*, Leidschendam 2003
- Historische Vereniging Voorburg, *Boerderijen in Voorburg*, Voorburg, 2003 (uitverkocht)
- Historische Vereniging Zwammerdam, *Boerderijen gelegen onder Zwammerdam*, Zwammerdam 2003
- F.W. van Ooststroom en C. Boekraad, *Van Veen tot Vinex, boerderijen van Berkel en Rodenrijs*, 2004
- Stichting Oud-Zoeterwoude, *De hooibouw*
- Stichting Genootschap "Oud de Zilck", *Expositieboekje Jaar van de Boerderij*, De Zilk, 2003
- Carla Scheffer, Marina Laméris, 'BOERenERFGOED. Het boerderijenboek van Voorschoten en Wassenaar', 2006
- Claudia Thunnissen, *Landelijk leven in Leiderdorp: Tuin van Holland, Boerderijen en hun bewoners*, Comité Doesbrug, Leiderdorp 1998
- Hans van der Wereld, ... *een liefdadig gesticht onder den naam van Sint-Nicolaashoeve*, Nieuwveen 1986

Literatuur Nederland algemeen

(N.B. Alleen in deze categorie is door middel van een asterisk (*) aangegeven welke publicaties niet meer via de reguliere boekhandel verkrijgbaar zijn.)

G. Berends, *Historische houtconstructies in Nederland*, Arnhem 1999 (2e dr.)

Arie van den Berg (red.), *Eerst de hoeve, dan het hart : de Nederlandse boerderij in verhalen, gedichten en foto's*, Nijmegen/Arnhem 2000

J. Bieleman, *Geschiedenis van de landbouw in Nederland 1500-1950 : veranderingen en verscheidenheid*, Meppel 1992

Bouwen aan boerderijen : ideeënboek voor herstel en vernieuwing van oude boerderijen, Zutphen 2003

* J.H. Gallée, *Het boerenhuis in Nederland en zijn bewoners*, Utrecht 1907-08 (herdruk Zwolle 1978)

Bureau Helsdingen, *Behoud Boerderijen met beleid, beleid en regelgeving met betrekking tot historische boerderijen*, Amsterdam, 2002, Stichting 2003 Jaar van de Boerderij

* R.C. Hekker, 'De ontwikkeling van de boerderijvormen in Nederland', *Duizend jaar bouwen in Nederland : deel II de bouwkunst na de Middeleeuwen*, p. 195-316, 321-323, Amsterdam 1957

R.C. Hekker en J.M.G. van der Poel, *De Nederlandse boerderij in het begin van de 19de eeuw : een documentatie-onderzoek van het Kabinet van Landbouw*, Arnhem 1989 (2e dr.)

R.C. Hekker, *Historische boerderijtypen*, Arnhem 1991

Historische boerderijen in Nederland, een onderbouwde raming van het resterend bestand aan historische boerderijencomplexen gebouwd voor 1940, Amsterdam, 2001, Stichting 2003 Jaar van de Boerderij

Sietse van der Hoek, *Boerenbouw : monumenten van het agrarisch bedrijf*, Amsterdam 2003

* C.S.T.J. Huijts, *Markante boerderijen*, Doetinchem/Arnhem 1992

Jurgens, S., Jansen, M., Lanphen, W., *Hooibergen in Nederland. Geschiedenis en behoud van een agrarisch cultuurmonument*, Stichting IJsselacademie, 2008

* Koen Kleijn, *Boerderijen in Nederland*, Alphen aan den Rijn 1994

Rob Leopold (red.), *Het boerenerf als brandpunt van natuur, landschap en cultuurhistorie*, Utrecht 2001

* A.A.C. Maaskant en Kees Post, *Oude boerderijen*, Deventer 1976 (2e dr.)

* A.A.C. Maaskant en Kees Post, *Woonboerderijen*, Zwolle 1980

* S.J. van der Molen, *Boerderij boerderijenboek*, Doetinchem 1982

* Nederlandsche Heidemaatschappij (red.), *Boerderijen in Nederland*, Amsterdam 1942 (2e dr.)

E.L. van Olst, *Uilkema, een historisch boerderij-onderzoek : boerderij-onderzoek in Nederland 1914-1934*, Arnhem 1991

Paragraaf 7.9 gaat over zijn onderzoek in Zuid-Holland. Verspreid over de gehele provincie documenteerde Uilkema 47 boerderijen.

Thijs Pubben, *Boerderijen : Nederland dichterbij*, Amsterdam 1996

* T.H.G. Pubben en E.L. van Olst, *Historische boerderijen : over bouwtradities en het gebruik van verschillende typen*, Amsterdam 1997

Rijksdienst voor de Monumentenzorg, *Boerenbedrijvigheid, voortgang en behoud*, december 2003

Hans Siemes, *Een greep uit het landbouwverleden : 1900-1950*, Doetinchem 1997-2000 (vier delen)

Stichting Historisch Boerderij-Onderzoek, *Het Boerderijenboek*, 2003

* Luuk van der Veen, *Boerderijen in Nederland : op reis langs monumenten van ons platteland*, Amsterdam/'s-Gravenhage 1985

Jacomien Voorhorst, *Boerenerven : vroeger en nu*, Warnsveld 1999 (2e dr.)

J.J. Voskuil, *Van vlechtwerk tot baksteen : geschiedenis van de wanden van het boerenhuis in Nederland*, Arnhem 1979

* P.A.M. van Wijk (red.), *Boerderijen bekijken : historisch boerderij-onderzoek in Nederland*, Arnhem 1985

Bibliografieën historisch boerderij-onderzoek

Voor een volledig overzicht van landelijke en regionale publicaties op het gebied van historisch boerderij-onderzoek wordt verwezen naar de door SHBO uitgegeven bibliografieën (zie hieronder).

- B. Wander, *Bibliografie historisch boerderij-onderzoek*, Arnhem 1971
- W. Bos, *Bibliografie historisch boerderij-onderzoek 1971-1983*, Arnhem/Amsterdam 1984
- E. Doelman en M.L.C. van Zuylen, *Bibliografie historisch boerderij-onderzoek 1983-1990*, Arnhem/Amsterdam 1991
- I.J. Brinkman, B.G.A. van den Brink en P.J. van Cruyningen (red.), *Bibliografie historisch boerderij-onderzoek 1991-1999*, Arnhem 2000

RCE Rijksdienst Cultureel Erfgoed en archief SHBO

Het archief van SHBO – de stichting die was opgericht om het onderzoek naar de geschiedenis van de Nederlandse boerderijen te bundelen en te bevorderen - bevat ca. 100.000 oude en nieuwe foto's van boerderijen uit alle delen van het land. Behalve foto's verzamelde SHBO ook bouwkundige tekeningen met informatie over de indeling en constructie van de gebouwen.

Nadat de stichting in 2004 was opgeheven, verhuisde het archief naar het RCE, Rijksdienst Cultureel Erfgoed.

RCE Rijksdienst Cultureel Erfgoed

Postbus 1600

3800 BP Amersfoort

T 033-421 7421

E info@cultureelerfgoed.nl

E bibliotheek@cultureelerfgoed.nl

www.cultureelerfgoed.nl

Één van de bezoekadressen: is Smallepad 5, 3811 MG Amersfoort